

[Holger Eriksen.]

inden for kommissionen, der har udført det mindste arbejde, nemlig politikernes gruppe, begynde med at gøre den højttærede finansministers tak til medlemmerne af kommissionens sekretariat og navnlig til kommissionsformanden til min. Der skal både dygtighed og smidighed til for at opnå et resultat, som ikke blot kan tilfredsstille de administrative myndigheder, men også finde tilslutning fra samtlige organisationer og i virkeligheden også fra alle de repræsenterede partier, idet venstres afstandtagen, som jeg senere skal vende tilbage til, praktisk talt kun angår et enkelt punkt.

Naturligvis må det indrømmes, at forhandlingerne om den fremtidige lønningsform for statstjenestemænd foregår i en anden atmosfære end forhandlingerne på det private arbejdsmarked. På det sidste ved arbejdsgiverne, at hver øre, de kan spare, vil give sig udslag i lavere produktionsomkostninger, subsidiært højere avancer, medens den modstående part må sætte alt ind på at tilkæmpe sig så store goder som muligt. Statens interesse må ligge i så vidt muligt at finde et lønniveau for sine embedsmænd og funktionærer, der alle forhold taget i betragtning svarer til, hvad der er gældende for private virksomheder, og den modstående part har faktisk en tilsvarende interesse. Jeg siger ikke dette for at antyde, at det er let for statens repræsentanter at komme til en forståelse med de modstående organisationer. Det er det nemlig ikke, idet opfattelsen af, hvad der svarer til de private virksomheders vilkår, altid vil være divergerende, men selve forhandlingsatmosfæren er altså anderledes end dér, hvor det egentlige slag udkæmpes, det, hvis resultat også i høj grad bliver bestemmende for tjenestemændene. Men naturligvis er der andre ting, der spiller ind under tjenestemandsförhandlingerne, og det er de vanskeligheder, der opstår ved at afveje de enkelte gruppers indbyrdes forhold. Det er på det område, kommissionsformandens største indsats har ligget. Det er jo desværre således, at man vel kan være tilfreds med den løn, man selv opnår, men ikke et sekund længere, end til man opdager, at ens nabo, som man

mener at kunne sammenligne sig med, tjener 100 kr. mere.

Jeg mener, at opgaven under hensyn til de eksisterende forhold er løst så godt, at praktisk talt alle tjenestemænd og embedsmænd ville erklære, at de fremsatte forslag er tilfredsstillende, hvis man kunne lave det således, at de ikke fik anledning til at se, hvad tjenestemænd i andre grupper opnår. Det lader sig imidlertid ikke gøre, og derfor er jeg indstillet på, at det udvalg, der nedsættes, vil få besøg af mange deputationer, selv om der vel næppe er udsigt til, at der kan ske væsentlige ændringer i de foreliggende lovforslag.

Det spørgsmål, der først og fremmest måtte optage kommissionen, var naturligvis, om man ønskede at opretholde tjenestemandsbegrebet, thi i benægtende fald var en lønningsslov jo stort set overflødig. Dette spørgsmål er ikke blevet endeligt løst, idet det er henvist til en ny kommission eller et udvalg. Jeg benægter ikke, at der måske findes områder, som uden skade kunne holdes uden for en tjenestemandsofning; men jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er af den opfattelse, at det ville skabe uholdbare tilstande på de fleste områder, hvis man ikke havde en fast og veltrænet tjenestemandsstand. Jeg skal helt se bort fra, at et sådant forhold sandsynligvis ville virke meget fordyrende for staten. Der er jo nemlig ingen tvivl om, at det er sikkerhedsfølelsen, der i højere grad end lønnen binder tjenestemanden til arbejdsstedet. Havde man ikke tjenestemandsbegrebet, ville man under en højkonjunktur kunne komme ud for, at f. eks. statsbanerne op mod den spidsbelastning, som juletrafikken betyder, pludselig kunne stå med et mandskab, der for en større procentdels vedkommende var utrænet — og hvordan tror man så det ville gå?

På den anden side er det nødvendigt at fastslå, at hvis visse grupper ønsker at blive antaget under frie overenskomstmæssige forhold, betyder det vel for dem de lønningmæssige fordele, der kan ligge deri, men så kan de ikke samtidig have sikkerheden. Der er derfor i kommissionen over for administrationen peget på det ønskelige i, at den slags ansatte behandles ikke